

Justering/Signatur

.....

§ 21

Skillnadernas Stockholm

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 1334/2015

Ärendet och stadsdelsförvaltningens förslag finns redovisat i tjänsteutlåtande den 5 oktober 2015.
Dnr 1.5.1-300-2015.

Sammanfattning

Att Stockholm ska vara en sammanhållen stad är ett av stadens fyra inriktningsmål. För att förverkliga målet har staden bland annat tillsatt en kommission för ett hållbart Stockholm. Kommissionen har fått i uppdrag att analysera skillnader i livsvillkor i Stockholm och föreslå åtgärder för en jämlik och hållbar stad. I juni 2015 presenterade kommissionen en första rapport, *Skillnadernas Stockholm*. Förvaltningen delar den problembeskrivning och analys som rapporten lyfter fram. Förvaltningen ser positivt på att staden centralt tar ett samlat ansvar för en jämlik och socialt hållbar stad. Särskilt vill förvaltningen lyfta vikten av att staden samlat, utifrån kunskaperna i rapporten, riktar insatser mot de grupper och områden som är mest utsatta i syfte att minska skillnaderna. Det är lika viktigt att arbetet för att motverka ojämlika livsvillkor är starkt lokalt förankrat. Förvaltningen vill även lyfta vikten av att samverkan mellan stadsdelsförvaltningar och fackförvaltningar utvecklas.

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Ordförande Kadir Kasirga m fl (S), ledamot Arne Lund m fl (MP) och ledamot Leif Larsson (V) lämnade följande särskilda uttalande:

”Det är mycket som är oroväckande i rapporten *Skillnadernas Stockholm* vi kan se en stad där segregationen ökar och där människors livsvillkor ser mycket olika ut. Eftersom vi strävar efter ett jämlikt och sammanhållet Stockholm är rapporten mycket bra som underlag inför kommande budget och verksamhetsplan för år 2016.

Dock saknar vi ett tydligt pensionärsperspektiv i rapporten. De äldre i vår stad är viktiga medborgare som nämns här och var i rapporten. Det hade varit bra om statistik hade samlats under en gemensam rubrik: Att åldras i Stockholm.

Justering/Signatur

.....

Pensionärernas perspektiv är mycket viktigt att ta med sig i de praktiska förslag på förändringar som kommer att tas fram utifrån innehållet i rapporten.

Vi välkomnar att förvaltningen lyfter fram förslaget om avgiftsfri fritidsverksamhet. Detta skulle möjliggöra för alla barn och familjer oavsett socioekonomisk bakgrund och antal syskon att ge barnen möjlighet att gå på fritids. Vilket är en viktig investering för framtiden.”

Reservation

Vice ordförande Bo Arkelsten m fl (M) och ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP) reserverade sig mot beslutet enligt följande:

”Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningen förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande.

I budgeten för 2015 angav majoriteten att ”För att synliggöra både behov och möjligheter ska staden tillsätta en social hållbarhetskommision med fristående forskare som granskar på vilket sätt staden kan bidra till en jämlik stad.” En sådan formulering för närmast tanken till en fristående utredning, vars ledamöter är forskare, som på ett obundet sätt kan komma med rekommendationer. Istället har majoriteten nu beslutat om en kommission som i praktiken består av ett par ledande tjänstemän inom staden och att dessa ska ”samverka” med fristående forskare. Risken är därmed stor att kommissionen kommer att presentera slutsatser och förslag som framför allt överensstämmer med den styrande majoritetens önskemål. Vi skulle vilja hävda att så redan är fallet.

Rapporten ”Skillnadernas Stockholm” syftar till att ge en första övergripande bild av läget i Stockholms stad och den kommer att följas upp med vidare analyser och redovisningar längre fram. Vi tycker ambitionen är god men anser att politiska tolkningar bör lämnas utanför detta arbete tills vidare och att vi istället bör fokusera på de utmaningar som Stockholm de facto står inför. Dessvärre har inte den rödgrönrosa majoriteten lyckats förhålla sig neutrala eller ens sansade i sina långtgående slutsatser av rapporten utan tolkar faktaunderlaget så som det passar deras världsbild.

Att rapporten är skriven utifrån den nuvarande vänstermajoritetens världsbild och problemformuleringar märks på ett flertal ställen. Låt oss ta några exempel.

När kommissionen förklarar bostadssegregationen som ett resultat av det minskade antalet hyresrätter i innerstaden, inte det låga antalet bostadsrätter i ytterstaden, väljer man att bekräfta den styrande majoritetens världsbild.

Justering/Signatur

.....

Den implicerade lösningen blir att bygga fler hyresrätter i innerstaden, men inte att verka för fler bostadsrätter i ytterstaden.

Så tar en förment neutral rapport på ett subtilt sätt politisk ställning.

Vi ställer oss vidare tveksamma till flera av de tolkningar som görs i rapporten, där fakta och siffror jämförs i syfte att bekräfta en, av majoriteten, redan dragen slutsats istället för att lyfta fakta utifrån den verklighet som visas. Jämförelser görs utifrån målsättningen att visa en så stor skillnad som möjligt istället för fokus att skapa en rättvisande bild av Stockholm. För oss är det avgörande att alltid arbeta för att alla ska få det bättre, inom alla delar av samhället utifrån varje persons förutsättningar och ambition. Den rödgrönrosa majoriteten arbetar aktivt för att bilda en stad i förfall, där inga insatser har gjorts för att motverka detta. Ambitionen att svartmåla det arbete som gjorts är tydlig.

Exempelvis dras slutsatsen att andelen hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd ökar. Det är visserligen korrekt och ett tydligt resultat av att Stockholms stad idag har den lägsta nivån av ekonomiskt biståndstagande sedan räkningarna började 1982. De som idag har ett behov av ekonomiskt biståndstagande är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden av olika anledningar och som kräver djupare insatser för att ta sig tillbaka. Sådana tolkningar måste föregås av en bredare bild. Den rekordlåga nivån av antal hushåll med ekonomiskt bistånd gör att andelen hushåll med långa biståndstider (10–12 månader per år) ökat från 26 procent 1995 till 43 procent av det totala antalet biståndshushåll 2014. Men vi får inte glömma att Stockholm trots det har historiskt låga nivåer av ekonomiskt biståndstagande.

Trots detta hoppas vi att majoriteten läser kommissionens rapport med intresse. En av de mest intressanta slutsatserna rör det starka sambandet mellan stadsdelars socioekonomiska sammansättning och stadskvaliteter. Även utanför innerstaden går det att bygga stadsdelar med god tillgång till service, en bra blandning av bostäder och arbetsplatser, och nära till kollektivtrafik. Tyvärr har stora delar av det efterkrigstida Stockholm högst medvetet inte byggts på detta sätt, utan som isolerade öar där service och arbetsplatser lagts någon annanstans.

Indirekt innebär resultaten ett stort underkännande av såväl tidigare som nuvarande vänstermajoriteters stadsbyggnadspolitik. Det är den stadsbyggnadspolitiken, med miljonprogrammets prefabricerade hyresrättsenklaver som flaggskepp, som lett till den segregation vi ser idag.

Lösningen är att arbeta för en mer blandad stad, där arbetsplatser flyttas ut till ytterstaden, där förtätning ger underlag för fler butiker och restauranger, och där reformer av hyressättningssystemet i nyproduktionen gör det möjligt att bygga nya hyresrätter i de mest attraktiva lägena samtidigt som fler bostadsrätter gör det möjligt för fler boende i ytterstaden att äga sitt boende.

Justering/Signatur

.....

Det är även mycket märkligt att man har undantaget befolkningen över 65 år i denna analys.

Vi vill avslutningsvis påpeka att det är högst anmärkningsvärt att rapporten Skillnadernas Stockholm presenterades på stadens hemsida i juni i kommissionens namn, trots att kommissionen då ännu inte hade organiserats eller börjat verka.

Tyvärr anser vi på grund av ovanstående att risken är stor att kommissionen kommer att fungera som en utredningstjänst för vänstermajoriteten snarare än att komma med djärva och vetenskapligt underbyggda förslag på hur Stockholm kan bli en stad där alla har förmågan att förverkliga sina djupast liggande möjligheter. Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm bör med anledning av ovanstående göras om så att kommissionens ledamöter är fristående forskare. Stadsledningskontorets roll bör vara att bistå med faktaunderlag.

Ytterligare vetenskaplig expertis i särskilda frågor kan knytas till kommissionen vid behov.”

Ersättaryttrande

Ersättare Kristina Henkel (Fi) instämmer i nämndens beslut och (S+MP+V):s särskilda uttalande.

Ersättaryttrande

Ersättare Carina Franke (KD) instämmer i (M+FP):s reservation.

Ersättaryttrande

Ersättare Bertil Pelland (C) instämmer i (M+FP):s reservation.

Beslutsgången

Ordförande Kadir Kasirga m fl (S), ledamot Arne Lund m fl (MP) och ledamot Leif Larsson (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordförande Bo Arkelsten m fl (M) och ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP) lade fram ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordförande ställde proposition på förslagen och fann att nämnden beslutat enligt (S+MP+V):s förslag om bifall till förvaltningens förslag.